

Nieuwsbrief

Het gaat hier ergens over

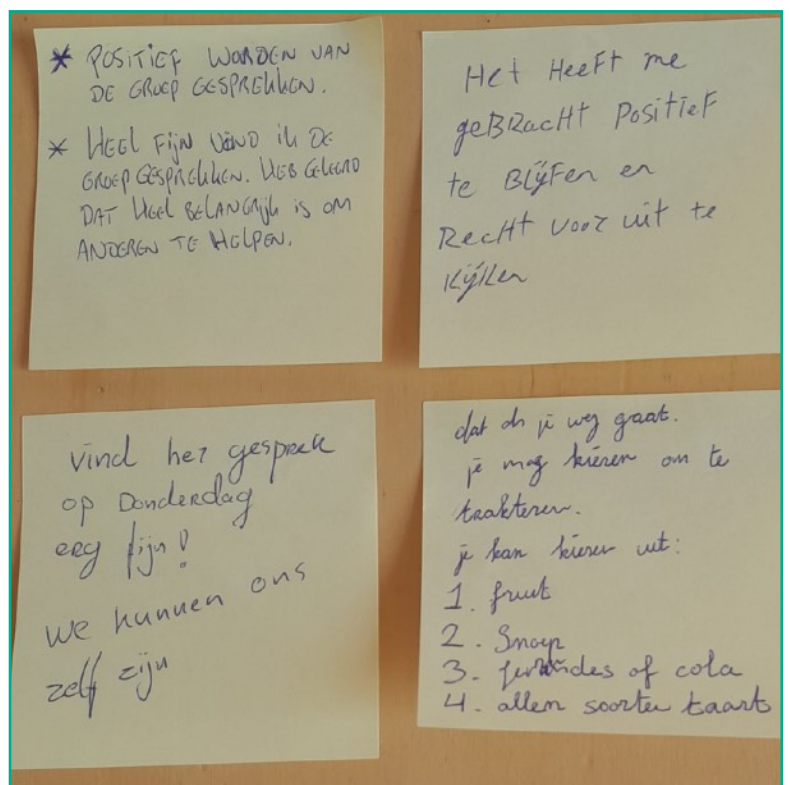
Wekelijks is in de gevangenis een gespreksgroep van stichting De Sluis voor mannen in de laatste fase van detentie. We bespreken wat ze ondanks alles 'geogst' hebben in detentie en hoe ze dat meenemen naar buiten. Op het vlak van persoonlijke ontwikkeling, op het vlak van zingeving en bezinning en op praktisch gebied. Daarnaast zijn er richting ontslag soms praktische vragen en kan men gekoppeld worden aan een vrijwillig maatje. Mannen stromen in, komen een aantal maanden, tellen dan af: nog drie weken, nog twee weken, nog een week. We nemen maandelijks afscheid van iemand en dit wordt altijd gevierd met wat lekkers naar keuze; meestal taart, fruit, een blikje drinken met chips. Met sommige mannen blijft het contact na detentie bestaan, meer of minder intensief. Anderen nemen afscheid en daar blijft het bij.

De stemming in de groep is meestal opperbest; het is een afwisseling van eerlijkheid, humor, van elkaar leren, en soms gewoon een 'praatje pot'. Veel mag, weinig moet, al houden we als gespreksleiders ons thema wel centraal en zijn we respectvol naar elkaar. "Het leukste uurtje van de week," noemde een inmiddels ex- gedetineerde het. "Deze groep geeft je elke week het gevoel dat je even vrij bent en lekker kan praten over van alles," zei een ander.

Dat zette ons aan het denken: wat betekent deze groep voor de mannen? Is het een leuk tijdverdrijf, komen ze voor het lekkers, of zit er toch meer achter? Welke impact hebben we met deze gespreksgroep? Dat gingen we vragen.

In een volgende bijeenkomst spraken we over het geven van feedback en oefenden we op de gespreksgroep. Wat is positief, wat kan beter, maar vooral wat heeft het jou gebracht? De antwoorden waren - zoals altijd - behoorlijk ongezoeten, maar ook opmerkelijk eerlijk. "Het gaat hier ergens over," schreef een gedetineerde. "Ik heb geleerd dat het belangrijk is om anderen te helpen." "Het heeft me gebracht positief te blijven en recht vooruit te kijken." Onlangs namen we weer afscheid van iemand: "Wilt u nooit vergeten hoe belangrijk dit voor mij geweest is?"

Irinda de Groen, diaconaal pastor en directeur

OVER HET WERK VAN DE SLUIS

Keti Koti

DSG De Sluis geeft al jaren in samenwerking met Justitieel Complex Zaanstad aandacht aan Keti-Koti. In dit bijzondere jubileumjaar, waarin we vieren dat de slavernij 150 jaar geleden werd afgeschaft, kon dit natuurlijk niet uitblijven. (On)vrijheid en gelijkwaardig samenleven zijn thema's waar je tijdens detentie niet omheen kunt.

In samenwerking met geestelijk verzorgers van de verschillende wereldreligies hebben we in dit jubileumjaar groots uitgepakt, door het samenstellen van een lespakket voor de gespreksgroepen en het organiseren van een viering voor alle gedetineerden.

In de gespreksgroepen van de verschillende geestelijk verzorgers werd gesproken over de geschiedenis van slavernij wereldwijd en stonden we stil bij 'moderne slavernij'. Op verschillende manieren werd aandacht besteed aan de persoonlijke kant van het thema vrijheid: wanneer ben je vrij, voel je jezelf vrij en ben je vrij om je eigen keuzes te maken?

Op vrijdag 30 juni, de dag voor Keti-Koti op 1 juli, was er een Keti-Koti-viering voor alle gedetineerden. De vier bijeenkomsten werden geopend door indrukwekkende persoonlijke verhalen. Vervolgens werd er genoten van feestelijke Kawina muziek, verzorgd door een traditionele Surinaamse band. Na afloop waren er heerlijke hapjes en broodjes.

We kijken terug op een prachtige dag waarin de vrijheid en verbondenheid gevierd werd.

We zijn op zoek naar vrijwilligers die in en rond Amsterdam buddy willen zijn van een ex-gedeteneerde.

Eén keer per week op eigen afspraak. Is dit iets voor jou? Neem dan contact op via info@dsgdesluis.nl

ERVARINGSVERHALEN

Hoe een feestmuts nog lang en gelukkig leefde

Het lijkt het begin van een sprookje, deze titel. Maar dat beeld kantelt volledig als je bedenkt dat de hoofdpersonen een gedetineerde vader en zijn kind zijn. Het leven in de gevangenis is zeker geen sprookje. En toch...

Vanuit De Sluis proberen we waar mogelijk een menselijke 'touch' toe te voegen aan het dagelijks leven in de bajes. En ja, natuurlijk probeer je de justitiabelen ook iets mee te geven waarvan je hoopt dat het positieve gevolgen heeft voor de rest van hun leven. Eén van die dingen die we daarvoor inzetten is de training Mijn Kind en Ik (opgezet door Exodus Nederland).

Meerdere malen per jaar proberen we een groep vaders bij elkaar te krijgen om samen na te denken over de gevolgen van de detentie voor hen als vader, maar in het bijzonder voor hun kinderen. We krijgen daarbij vaak heel persoonlijke verhalen te horen die je raken. Eén van die persoonlijke verhalen wil ik hierbij met jullie delen.

De contacten die vaders met hun kinderen hebben vanuit een PI zijn natuurlijk beperkt. Veel vaders noemen het echter een groot voordeel dat zij een telefoon op cel hebben, waardoor zij meerdere malen per dag telefonisch contact met hun kinderen kunnen hebben. Maar ja, dat is natuurlijk niet hetzelfde als elkaar kunnen zien en vastpakken. Zeker op hoogtijdagen wordt dit erg gemist.

Eén van de vaders uit de één-na-laatste groep Mijn Kind en Ik had een plannetje opgevat om zijn kind te verrassen voor zijn zesde verjaardag. Met het personeel van de afdeling had hij kunnen regelen dat hij op de ochtend van de verjaardag zelf kon beeldbellen met zijn zoon. Hoe verrast was de zoon toen hij zijn vader in beeld kreeg die een zelfgemaakte feestmuts op zijn hoofd had gezet en die ook nog eens ging zingen voor de jarige job! Eén van de mooiste cadeaus die hij zijn zoon die dag kon geven.

Na het beeldbelmoment heeft deze vader de feestmuts netjes opgevouwen, een envelop gepakt en daar een postzegel opgeplakt: de feestmuts is opgestuurd naar zijn zoontje. Vol trots vertelde de vader ons dat zijn zoon regelmatig die muts pakt en er urenlang mee op zijn hoofd door het huis loopt. Papa weer even een beetje dichtbij...

Mijn kind en Ik

De cursus 'Mijn kind en Ik' wordt ook wel training Vaderschap genoemd.

Deze gespreksgroep geeft de gedetineerde in acht bijeenkomsten inzicht in zijn eigen (vader)rol. Ook ontvangt hij tips hoe hij met zijn kind(eren) zou kunnen omgaan. In de training is er bewust aandacht voor het kindperspectief: de gedetineerde krijgt inzicht in hoe zijn detentie impact kan hebben op het leven van zijn kind(eren). Mede door de inzet van ervaringsdeskundigen (jongvolwassen kinderen van een ex-gedetineerde) is het een training die door veel gedetineerden als zeer persoonlijk, confronterend, maar vooral behulpzaam wordt ervaren. De training is eigendom van Exodus Nederland, een organisatie waar we als De Sluis graag mee samenwerken.

VRIJWILLIGER AAN HET WOORD

In gesprek met Ellen

Iedere nieuwsbrief gaan we in gesprek met één van de vrijwilligers van DSG De Sluis. Dit keer met Ellen. Een bijzonder bezoek aan een bijzondere vrijwilliger.

Ellen is nog geen 60 jaar maar ernstig ziek door kanker. Ze zit in de laatste fase van haar leven en ontvangt palliatieve zorg. Het gesprek vindt daarom bij haar thuis plaats. Met de energie die ze nog heeft, komt ze op de bank zitten. Ze vertelt vermoeid, maar geanimeerd over haar motivatie om zich toch als vrijwilliger voor De Sluis in te zetten,

nadat ze vanwege haar ziekte, volledig afgekeurd was en behandelingen onderging.

Ellen werkte haar hele leven in de jeugdhulpverlening; als maatschappelijk werker en ouderbegeleider. In de kinder- en jeugdpsychiatrie werkte ze in gezinnen met pubers met heftige gedragsproblemen en zo kwam ze in contact met de forensische wereld. Vanaf 2009 werkte ze als systeemtherapeut bij de WAAG waar ze zich onder meer bezighield met relatietherapie.

Rond 2018 was Ellen zich aan het heroriënteren op haar beroep. Ze had jarenlang ervaring opgedaan als therapeute. Ze wilde zich de laatste 10 tot 15 jaren van haar werkzame leven gaan richten op het overbrengen van die enorme expertise, door kennisoverdracht en het opleiden van nieuwe collega's. Ze is nog steeds enthousiast als ze hierover vertelt. Er waren plannen om een opleiding supervisor of leertherapeut te volgen. Helaas liep dat anders, toen ze in 2019 de diagnose kanker kreeg en vanaf 2021 door haar ziekte niet meer kon en mocht werken.

Vrijwilliger bij De Sluis

Ondanks haar ziekte met de nodige behandelingen wilde Ellen doen waar haar hart ligt: werken aan herstel van relaties tussen mensen: gezinnen en partners. Na wat online zoekwerk kwam Ellen in contact met De Sluis waar ze zich als vrijwilliger aanmeldde.

Ellen vertelt over haar eerste indrukken van de gevangenis. "Er ging een wereld voor me open. Door mijn werk had ik behoorlijk wat ervaring met de forensische doelgroep, maar in een gevangenis was ik niet heel vaak geweest. Als systeemtherapeut schrok ik behoorlijk van wat ik zag en hoorde. Zo'n vaderschapstraining is goed en bij justitie zijn er ontwikkelingen op het gebied van gezinsgericht werken. Maar er is zoveel meer nodig. In detentie worden bezoek en contact met gezin en familie soms als een beloning gezien. Maar het optimaal houden van de gezinssituatie, dat moet toch het uitgangspunt zijn? Die kinderen hebben niets misdaan. Voor mij staat als een paal boven water dat goede partner- en gezinsrelaties een grote bijdrage kunnen leveren aan het tegengaan van recidive."

Op de vraag waarom Ellen niet gekozen heeft voor wellicht wat 'makkelijker' vrijwilligerswerk, antwoordt zij heel stellig: "Ik wil graag iets doen waar ik mijn expertise kan inzetten."

Trainingen vaderschap

Hoe was dat, die trainingen Vaderschap die je gaf? "Nou, ik ben wel duidelijk," zegt Ellen lachend, "het moet geen theekransje worden. We gaan het ergens over hebben. Maar tegelijkertijd moet ik vooral alert zijn op de fase waar de gedetineerde in zijn proces zit, en daarop aansluiten."

Met vertellen hoe het volgens het 'boekje' hoort, schiet je niets op. Het doel van de training is dat de mannen zich meer bewust zijn van (on)mogelijkheden om hun vaderschap vorm te geven. Dat doe je vooral door heel goed te luisteren, door te vragen, op een eenvoudige manier uitleg te geven over onderwerpen als de werking van detentieschade, hechting en trauma. In eenvoudige woorden en met eenvoudige

voorbeelden. Door tips of adviezen te geven waar *zij* mee verder kunnen. Je kunt niet over het hoofd zien dat sommige mannen nog jaren, soms een tiental jaren, moeten vastzitten. Dan zijn de opvoedsituatie en de partnerrelatie niet optimaal. Punt uit. Maar je kunt de mannen wel stimuleren en helpen te zoeken naar wat voor hen het meest haalbare is.”

Actief in ander vrijwilligerswerk

Naast het geven van de vaderschapstrainingen doet Ellen nog veel meer als vrijwilliger voor De Sluis. Ze schrijft over werken in en met systemen, over thema's die binnen het herstelgericht werken belangrijk zijn, en ze geeft tips en adviezen om de training te verbeteren. Onlangs wilde ze nog een aantal dingen aan de trainers leren, maar het schrijven ging niet meer. Daarom heeft Ellen de trainers bij haar thuis laten komen en luisterden ze naar haar uitleg vanuit bed.

Ook tijdens mijn bezoek vertelt Ellen gepassioneerd over de mogelijkheden die ze ziet: “Zet meer ervaringsdeskundigen in, vraag aan de mannen wat ze nodig hebben. Als jij hen serieus neemt, komen zij ook met serieuze voorstellen. Vertel niet je eigen verhaal, maar help de gedetineerde om zijn verhaal te vertellen, te begrijpen en te veranderen.”

Afscheid

De tijd vliegt voorbij en na 1,5 uur moet ik gaan. Er moet voor Ellen nog energie overblijven voor de rest van de dag. Ik bedank haar, voor alles wat ze heeft gedaan. En hoe ze tot het einde met ons verbonden is gebleven. Voor de expertise die ze ons heeft meegegeven. Dat ze, hoewel zo anders dan voorgesteld, een heel klein beetje haar gewenste carrièreswitch heeft kunnen inzetten voor De Sluis.

Een laatste motto? “Kijk naar het individu, leg de lat niet te hoog. En wees blij met kleine successen”. En...”pluk de dag en tot ziens”!

Kort na het interview bereikte ons het bericht dat Ellen is overleden.

Namens collega's en bestuur zijn we Ellen zeer dankbaar voor haar grote inzet. We wensen iedereen die haar liefheeft, vrede en alle goeds.

Dit is de nieuwsbrief van Diaconale Stichting Gevangenzorg “De Sluis”. DSG De Sluis is een vrijwilligersorganisatie die (ex-)gedetineerden en hun familieleden ondersteunt bij detentie, met als doel herstel bevorderen en verbinden naar een leven in vrijheid.

www.dsgdesluis.nl | Nieuwe Herengracht 18, Amsterdam | 06- 4204 1309 | info@dsgdesluis.nl
KvK nummer 648165 40 | IBAN: TRIO 0391 0935 09

Wilt u deze nieuwsbrief niet langer ontvangen? Laat ons dat weten door een mail te sturen naar bovenstaand e-mailadres.